

Uchwała nr 37/2013
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 3 kwietnia 2013 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały nr XXVII/224/13 Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich z dnia 21 lutego 2013 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXVI/209/12 Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na obszarze Gminy Oborniki Śląskie

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 1113) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

stwierdza nieważność

części uchwały nr XXVII/224/13 Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich z dnia 21 lutego 2013 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXVI/209/12 Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na obszarze Gminy Oborniki Śląskie, w zakresie:

1) oświadczeń zawartych w pkt XII wzoru deklaracji stanowiącej załącznik nr 1 oraz w pkt X wzoru deklaracji stanowiącej załącznik nr 2 do uchwały — z powodu zamieszczenia ich bez podstawy prawnej,

2) pouczenia zawartego we wzorach deklaracji stanowiących załączniki nr 1 i nr 2 do uchwały, w części dotyczącej treści powołanych art. 233 Kodeksu karnego i art. 56 Kodeksu karnego skarbowego.

Uzasadnienie

Uchwała nr XXVII/224/13 Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich z dnia 21 lutego 2013 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXVI/209/12 Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na obszarze Gminy Oborniki Śląskie przekazana została przez Wojewodę Dolnośląskiego do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w dniu 13 marca 2013 roku.

Badaną uchwałą Rada Miejska w Obornikach Śląskich dokonała zmiany wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości z terenu gminy Oborniki Śląskie, na których zamieszkują mieszkańcy (załącznik nr 1), oraz wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości z terenu gminy Oborniki Śląskie, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (załącznik nr 2).

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu oceniając zgodność z prawem regulacji zawartych w badanej uchwale ustaliło, co następuje.

W pkt XII wzoru deklaracji stanowiącej załącznik nr 1 do uchwały oraz w pkt X wzoru deklaracji stanowiącej załącznik nr 2 do uchwały zamieszczono następujące zapisy: „Oświadczam, że zapoznałam/em się z treścią, niżej przytoczonego, art. 233 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.) oraz art. 56 ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz.U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765, z późn. zm.) i świadoma/y jestem

odpowiedzialności karnej za podanie nieprawdziwych danych oraz oświadczam, że składane dane w niniejszej deklaracji są zgodne z rzeczywistością”.

W ocenie Kolegium przepisy Kodeksu karnego nie mają zastosowania do postępowania w sprawie naliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W myśl art. 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny, odpowiedzialności karnej podlega ten, kto składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę. Zgodnie z § 6 tego artykułu, przepis ten stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeśli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. Wobec tego zobowiązanie do złożenia oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania w uchwale organu stanowiącego będącej przepisem prawa miejscowego pozostaje w sprzeczności z art. 233 Kodeksu karnego, gdyż tylko przepis ustawy może przewidywać możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. Zobowiązanie zatem właścicieli nieruchomości do złożenia oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania na podstawie uchwały organu stanowiącego, będącej aktem prawa miejscowego, pozostaje w sprzeczności z art. 233 Kodeksu karnego, gdyż tylko przepis ustawy może przewidywać możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej (por. wyrok WSA w Kielcach z dnia 25 października 2012 r. sygn. akt I SA/Ke 506/12). W związku z powyższym Rada nie może zobowiązać składającego deklarację do złożenia oświadczenia o podanej powyżej treści.

Ponadto zgodnie z art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 391, z późn. zm.), rada gminy, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ułatwienia składania deklaracji zobowiązana jest określić w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego wzór deklaracji o wysokości opłaty składanej przez właścicieli nieruchomości, obejmujący objaśnienia dotyczące sposobu jej wypełnienia, pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego oraz informację o terminach i miejscu składania deklaracji. Z powołanego przepisu wynika, że brak jest podstaw prawnych do umieszczenia we wzorze deklaracji oświadczenia o odpowiedzialności karno-skarbowej za podanie danych niezgodnych z rzeczywistością. W związku z powyższym rada nie może zobowiązać składającego deklarację do złożenia oświadczenia o znajomości przepisów Kodeksu karnego skarbowego.

Wobec stwierdzenia nieważności zapisów uchwały o odpowiedzialności karnej i karno-skarbowej składającego deklarację zawartych w pkt XII wzoru deklaracji (załącznik nr 1) oraz pkt X wzoru deklaracji (załącznik nr 2) za bezprzedmiotową należy uznać zawartą w części „Pouczenie” wzorów deklaracji treść art. 233 Kodeksu karnego i art. 56 Kodeksu karnego skarbowego. Kolegium wskazuje również, że ujęcie treści art. 233 Kodeksu karnego i art. 56 Kodeksu karnego skarbowego w części „Pouczenie” wykracza poza zakres kompetencji organu stanowiącego do kształtowania zakresu przedmiotowego uchwały w sprawie wzoru deklaracji ustalonego w art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Ponadto w pkt XII wzoru deklaracji stanowiącej załącznik nr 1 do uchwały zamieszczono zapisy o następującej treści: „Oświadczam, że zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.) wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych przez Urząd Miejski w Obornikach Śląskich zawartych w niniejszej deklaracji dla potrzeb naliczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi”.

W ocenie Kolegium nie ma również podstawy prawnej do zobowiązania właścicieli nieruchomości do wyrażenia zgody na przetwarzanie ich danych osobowych w celu naliczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Przepisy art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.) wymieniają przesłanki legalności przetwarzania danych osobowych. Zgodnie z pkt 2 powołanego przepisu, przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne wówczas, gdy jest niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa. Ustawa o ochronie danych osobowych w art. 23 ust. 1 pkt 1 wskazuje również

zgoda jako przesłankę zgodności z prawem przetwarzania danych osobowych. Zgoda jest jednak jednym z możliwych, ale nie jedynym warunkiem legalizującym przetwarzanie danych. Nie jest zatem konieczne jej pozyskiwanie, gdy spełniony jest jeden z pozostałych warunków z art. 23 ust. 1 ustawy, zwłaszcza gdy przetwarzanie danych osobowych znajduje podstawę w stosownych przepisach prawa. W literaturze przedmiotu podkreśla się, że w sytuacjach, w których dopuszczalność przetwarzania danych osobowych ma swoje niewątpliwe, wyraźne oparcie w przepisach prawa, administrator nie powinien zwracać się („dodatkowo”, „na wszelki wypadek”) o udzielenie zgody na przetwarzanie tych samych danych do zainteresowanych podmiotów (podobnie: J. Barta, R. Markiewicz, Ochrona danych osobowych. Komentarz, Zakamycze 2002, s. 405).

Ponadto istnienie wskazanych rozwiązań (w postaci zgody na przetwarzanie danych osobowych) powoduje, że dopuszczalne jest nieudzielenie zgody na przetwarzanie danych osobowych, co pozostaje w konflikcie z istniejącymi przepisami prawa, z mocy których — a zatem bez odrębnej zgody — przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne.

Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Radzie Miejskiej w Obornikach Śląskich przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszej uchwały.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Lucyna Hanus